

Reviderte nasjonalregnskapstall for 2000 og 2001

Samtidig med at de første foreløpige årstallene fra nasjonalregnskapet for 2002 nå legges fram, publiseres endelige tall for 2000 og nye foreløpige tall for 2001. I dette avsnittet gis en kort omtale av revisjonene, med hovedvekt på 2000. Revisjonene henger sammen med flere forhold. De foreløpige nasjonalregnskapstallene baserer seg i stor grad på indikatorer bygget på utvalgsundersøkelser. De endelige regnskapstallene bygger derimot på mer fullstendig regnskapsinformasjon. Dessuten er de nye foreløpige tallene for 2001 påvirket av at framskrivingsgrunnlaget er endret fra 1999 til 2000, og av at det er innarbeidet ny informasjon om utviklingen i 2001.

Oppjustering av BNP-veksten i 2000

De endelige nasjonalregnskapstallene for 2000 gir en BNP-vekst målt i faste priser på 2,8 prosent, som betyr en oppjustering på 0,4 prosentpoeng i forhold til tidligere publiserte tall. Veksten i BNP for Fastlands-Norge er endret fra 1,9 til 2,5 prosent. Mens veksten i samlet innenlandsk sluttanvendelse er litt lavere enn tidligere beregnet, er eksportvolumet revidert opp fra 2,9 til 4,0 prosent. Dette skyldes først og fremst nye beregninger av eksport av tjenester. Volumveksten for eksport av råolje og naturgass er revidert ned fra 6,6 til 5,0 prosent, som følge av det er innarbeidet ny informasjon om prisveksten fra 1999 til 2000.

De reviderte tallene viser en vekst i samlet import av varer og tjenester fra 1999 til 2000 på 2,7 prosent i faste priser. Dette er en nedjustering på 0,5 prosentpoeng fra forrige publisering. Driftsbalansen overfor utlandet er beregnet til 228,9 milliarder kroner i løpende priser i 2000, 9,3 milliarder høyere enn tidligere publisert. Vare- og tjenestebalansen er oppjustert med 8,1 milliarder.

Konsum og investering

Volumveksten i samlet konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner er for 2000 beregnet til 3,9 prosent, mot 3,5 prosent i tidligere publiserte tall. Veksten i varekonsumet er revidert opp med nær 1 prosentpoeng, mens tjenestekonsumet er lite revidert. Oppjusteringen av varekonsumet skyldes blant annet nye beregninger av husholdningenes kjøp av biler. De endelige nasjonalregnskapstallene viser en volumvekst for konsum i offentlig forvaltning på 1,3 prosent, omtrent det samme som ved forrige publisering.

Bruttoinvestering i fast kapital har en volumnedgang på 3,6 prosent fra 1999 til 2000, mens tidligere publiserte tall viste en nedgang på 1,5 prosent. Nedjusteringen av investeringene gjelder i hovedsak Fastlands-Norge, hvor vekstratene er revidert ned både for industri, boligjenester og andre tjenesteytende næringer totalt.

Nye næringstall for 2000

Innarbeiding av strukturstatistikk og annen ny statistikk har ført til kvalitetsforbedringer i næringstallene for 2000. Vekstratene for bruttoprodukt i faste priser er revidert opp for industri og varehandel, mens vekstratene for bygge- og anleggsvirksomhet, post og telekommunikasjoner og finansiell tjenesteyting er redusert.

Veksten i totalt antall sysselsatte personer er beregnet til 0,4 prosent i 2000, det samme som tidligere publisert. Det var sterkere sysselsettingsvekst i varehandel og forretningsmessig tjenesteyting enn i de foreløpige tallene. For de andre hovednæringene er sysselsettingen enten uendret eller svakt redusert. I bygge- og anleggsvirksomhet var det en nedgang i sysselsettingen på 2,2 prosent, mens de tidligere publiserte tallene viste vekst på 1,5 prosent.

Det samlede driftsresultatet for Fastlands-Norge økte med 7,1 prosent fra 1999 til 2000 i løpende priser, mens lønnskostnadene økte med 5,8 prosent. Begge størrelser er oppjustert i forhold til tidligere beregninger, med henholdsvis 0,7 og 0,4 prosentpoeng. Driftsresultatet økte fra 1999 til 2000 i industri, bygge- og anleggsvirksomhet, transport og forretningsmessig tjenesteyting, men ble redusert i post og telekommunikasjon.

Ikke-finansielle foretak

De endelige nasjonalregnskapstallene for det institusjonelle sektorregnskapet viser en kraftig økning i driftsresultat for de ikke-finansielle foretakene fra 192 milliarder kroner i 1999 til 365 milliarder i 2000. Dette er en vekst på 90 prosent, og kan i hovedsak tilskrives økningen i den løpende verdien av oljeproduksjonen.

For de ikke-finansielle foretakene i nasjonalregnskapet er disponibel inntekt lik foretakenes sparing, som enten kan investeres i real- eller finanskapital. I løpet av siste del av 1990-tallet lå de ikke-finansielle foretakenes sparing på mellom 27 og 40 milliarder kroner. I 2000 kom sparingen opp i nesten 60 milliarder kroner. En nesten uendret netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital i 2000 i forhold til året før, medførte at sektorens nettofinansinvesteringer ble vel 3 milliarder. Nettofinansinvesteringen til en sektor sier hvor mye den må låne for å finansiere sine realinvesteringer eller hvor mye midler sektoren har til å plassere i finansielle investeringer. Siden det institusjonelle regnskapet ble etablert i 1978, har det kun hendt tre ganger tidligere at den ikke-finansielle foretakssektorens nettofinansinvesteringer har vært positiv. Det var i 1991, 1992 og 1996.

Det har vært flere endringer i tallene for ikke-finansielle foretak for 2000 siden forrige publisering i juni 2002. Driftsresultatet er revidert opp 14 milliarder kroner til 365 milliarder. Både formuesinntekter og utgifter er revidert opp med om lag 40 milliarder til henholdsvis 133 og 214 milliarder kroner. Disponibel inntekt er revidert opp med vel 20 milliarder. Nettofinansinvesteringer er blitt revidert fra minus 16 til pluss 3 milliarder kroner. Endelig nasjonalregnskap for ikke-finansielle foretak bygger blant annet på regnskapsstatistikk basert på næringsoppgaver for aksjeselskaper, mens de foreløpige tallene bygger på avledede størrelser fra kvartalsvis nasjonalregnskap og sektorinformasjon fra andre foreløpige kilder.

Finansielle foretak

For 2000 er hovedbildet for hovedsektoren finansielle foretak at inntektene gjennomgående har blitt revidert ned i forhold til tidligere publiserte tall, mens utgiftene har blitt revidert opp. Dette har ført til en kraftig nedjustering av spareraten for finansielle foretak. Bruttoproduktet har blitt nedjustert med 8,9 milliarder til 46,3 milliarder kroner i 2000. Revisjonen skyldes innarbeiding av nytt informasjonsgrunnlag. Ved forrige publisering var tall for finansielle foretak basert på indikatorframskrivinger, mens de reviderte tallene bygger på endelig regnskapsstatistikk for sektoren.

De primære inntektene har blitt nedjustert med 12 milliarder til 15,9 milliarder i 2000. Bak dette ligger nedjusteringen i driftsresultatet og av indirekte målte bank- og finansjenester, og en oppjustering av formuesutgiftene.

Disponibel inntekt, som framkommer etter at overføringer er lagt til de primære inntektene og skatter, avgifter og overføringer til andre sektorer er trukket fra, er revidert ned med 15,4 milliarder kroner til 4,1 milliarder kroner i 2000. Mens inntektene har blitt nedjustert med 6,5 milliarder kroner, har utgiftene økt med 8,9 milliarder kroner til 64,6 milliarder i forhold til tidligere beregninger. Dette skyldes i hovedsak at skatt på inntekt og formue har blitt oppjustert med 6,6 milliarder kroner. Dessuten har andre overføringer blitt oppjustert med 1,5 milliarder kroner. Dette påvirker igjen finansinstitusjonenes sparing, som er revidert ned med om lag 15 milliarder kroner til -2,6 milliarder kroner i 2000.

Netto finansinvestering, som er sparingen minus netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital og kapitaloverføringer er revidert ned med 13,5 milliarder kroner til -4,2 milliarder kroner i 2000. Dette skyldes i all hovedsak nedjustering i sparingen og at netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital har blitt justert ned med 1,9 milliarder til 1,7 milliarder i 2000.

Offentlig forvaltning

Disponibel inntekt i offentlig forvaltning økte sterkt i 2000, fra 360 milliarder kroner i 1999 til 523 milliarder i 2000. Det skyldes en sterk vekst i oljeskattene og overføringene fra offentlig forretningsdrift (SDØE), en økning på henholdsvis 68 og 63 milliarder kroner. Offentlig forvaltnings nettofinansinvesteringer var på om lag 220 milliarder kroner, en økning på 145 milliarder fra 1999. Revisjonene for offentlig forvaltning er beskjedne.

Husholdninger og ideelle organisasjoner

Husholdningenes disponible inntekt var 653,0 milliarder kroner ifølge endelige tall fra det institusjonelle sektorregnskapet for 2000. Dette er en oppjustering på vel 4,5 milliarder kroner i forhold til foreløpige tall. Oppjusteringen skyldes i all hovedsak en økning i husholdningenes driftsresultat og lønnsinntekter.

Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner har blitt revidert opp med vel 1 milliard kroner, noe som gir en sparing på 34,3 milliarder kroner. Dette er 3,7 milliarder kroner høyere enn tidligere publiserte tall. Spareraten for husholdningene er beregnet til 5,2 prosent i 2000, en oppjustering på 0,5 prosentpoeng fra foreløpige tall.

Husholdningenes netto anskaffelse av ikke-finansiell kapital har blitt nedjustert med 0,6 milliarder kroner. Sammen med økt sparing har dette medført en oppjustering av husholdningenes netto finansinvestering på vel 4,1 milliarder kroner til 9,0 milliarder i 2000.

Revisjoner for 2001

Veksten i BNP målt i faste priser er oppjustert fra 1,4 til 1,9 prosent for 2001, mens veksten i BNP for Fastlands-Norge er endret fra 1,2 til 1,7 prosent. For industri er det beregnet en vekst i bruttoprodukt i faste priser på 0,5 prosent, mens tidligere tall viste -1,2 prosent. Vekstratene er også revidert opp for varehandel, mens post og telekommunikasjon og finansiell tjenesteyting får lavere vekst enn tidligere beregnet.

Det er relativt små revisjoner i vekstratene for hovedkategoriene av sluttanvendelse. Innarbeiding av mer fullstendige regnskapstall for stats- og kommuneforvaltningen har ført til en oppjustering av konsumveksten i offentlig forvaltning, fra 2,0 til 2,7 prosent. Bruttoinvesteringer i Fastlands-Norge har ifølge de reviderte tallene en volumvekst på 0,7 prosent fra 2000 til 2001, som innebærer en oppjustering på 1,0 prosentpoeng. Volumveksten i investeringene i utvinning og rørtransport er revidert ned med vel 8 prosentpoeng. De totale bruttoinvesteringene i fast kapital falt med 4,2 prosent, som er litt mindre nedgang enn tidligere publiserte tall. Overskuddet på driftsbalansen overfor utlandet er oppjustert med 5,1 milliarder kroner, til 238,5 milliarder.

Utvikling i noen makroøkonomiske hovedstørrelser. Årlig volumendring i prosent. Reviderte og tidligere publiserte tall for 2000 og 2001

	2000		2001	
	Revidert	Tidligere	Revidert	Tidligere
Bruttonasjonalprodukt (BNP)	2,8	2,4	1,9	1,4
Fastlands-Norge	2,5	1,9	1,7	1,2
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart	4,6	4,9	2,7	2,5
Innenlandsk sluttanvendelse	2,3	2,5	0,4	-0,2
Konsum i husholdninger mv.	3,9	3,5	2,6	2,5
Konsum i offentlig forvaltning	1,3	1,2	2,7	2,0
Bruttoinvestering i fast kapital	-3,6	-1,5	-4,2	-4,6
Eksport	4,0	2,9	4,1	4,2
Import	2,7	3,2	0,9	0,0
Sysselsatte personer	0,4	0,4	0,5	0,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det foreligger også nye foreløpige tall for 2001 fra det institusjonelle sektorregnskapet. Tallene viser at husholdningenes sparing var på 27,4 milliarder kroner i 2001. Dette gir en sparerate på 4,1 prosent, noe som er 0,6 prosentpoeng lavere enn tallet som ble publisert i fjor.

Nasjonalregnskapets publiseringssyklus

Som resultat av tallrevisjonen av nasjonalregnskapet publiserte Statistisk sentralbyrå i Økonomiske analyser 3/2002 reviderte endelige årstall for 1991-1999 og foreløpige års- og kvartalstall for 2000 og 2001. De foreløpige tallene for 2000 er nå erstattet med endelige tall, samtidig som det publiseres nye foreløpige tall for 2001, og de første foreløpige årstallene for 2002. Tallene for 2001 og 2002 er beregnet ved hjelp av det kvartalsvise nasjonalregnskapet. Dette betyr at disse tallene er utarbeidet på et mer aggregert nivå og ved hjelp av indikatorer for utviklingen på de ulike områdene.